

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph. D. ve věci

žalobce: J. U.
bytem X.
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Šmeralem
sídlem Šumavská 525/33, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2023, č. j. JMK 177893/2023, sp. zn. S-JMK 159109/2023 OSPŽ-Kone,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Mikulov, odbor organizační a vnitřních věcí, ze dne 29. 9. 2023, č. j. MUMI 23043543 (dále jen „prvostupňové správní rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZNP“), kterého se dopustil dne 09.05.2023 v 17:00 h. na obecním pozemku č. p. X, když fyzicky napadl M. P., odstrčil ji od sekačky, na základě toho soused T. D. uchopil žalobce pod krkem a odstrčil jej od M. P. a žalobce na to reagoval tak, že praštil T. D. nejméně jednou ranou do obličeje, čímž se úmyslně dopustil jiného hrubého jednání. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena podle § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“), a podle § 7 odst. 4 písm. b) ZNP jako správní trest pokuta ve výši 1 000 Kč. Současně byla žalobci podle § 95 odst. 1 ZOP uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné, neboť je v přímém rozporu s ustanoveními § 2 odst. 1 a 3, dále § 4 odst. 2 a 4, § 6 odst. 2, § 7 a § 8 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
4. Dle žalobce správní orgány nesprávně a nedostatečně zjistily skutkový stav. Správní orgán prvního stupně a v rámci odvolacího řízení i žalovaný nepřezkoumatelným způsobem konstatovali, že žalobce úmyslně strčil do M. P. z důvodu, aby nesekala trávu na obecním pozemku, a poté, co jej T. D. v rámci nutné obrany vůči M. P. odstrčil uchopením pod krkem, jej fyzicky napadl tím, že jej nejméně jednou udeřil pěstí do obličeje. Okolnosti, na nichž žalovaný založil prokázání přestupku, zůstávají pouze v rovině hypotéz, domněnek a účelových premis, které nemají žádnou oporu ve spisovém materiálu. Žalovaný rezignoval na správné, úplné a nepochybné zjištění skutkového stavu. Nepodkládá-li správní orgán prvního stupně své úvahy žádnými skutečnostmi majícími základ ve spise, pak je zjevné, že vina žalobce nemohla být dostatečně prokázána. V tomto případě by měla být uplatněna zásada *in dubio pro reo*.
5. Žalobce dále poukázal na vnitřní rozpor způsobu rozhodování žalovaného. Má za to, že zpochybnění důkazní síly výpovědi svědkyně M. U. z důvodu negativního postoje vůči manželům P., aniž by tentýž postup aplikoval na manžele P. či svědka T. D., je porušením zásady rovného postavení účastníku správního řízení (§ 7 správního řádu). Prvostupňový správní orgán i žalovaný nikterak výpovědi manželů P. a svědka T. D. nezpochybňuje. Naopak, svědka T. D. staví do pozice nezajímavé osoby a přisuzuje mu vyšší důkazní sílu. Závěr, že pokud by žalobce nenapadl svědkyni M. P., neměl by žádný důvod použít vůči žalobci sílu, považuje žalobce za nelogický.
6. Správní orgány při svém rozhodování nepřihlédly k tvrzení žalobce, který po celou dobu řízení popíral, že by svědkyni M. P. fyzicky napadl. Naopak on byl napaden T. D. Toto tvrzení bylo potvrzeno i svědkyní L. U. Žalobce upozornil na bagatelizování rozporů ve výpovědích svědků manželů P. a svědka T. D. Na jednu stranu jim žalovaný přisuzuje vyšší důkazní sílu. Na druhou stranu rozpory ve výpovědích omlouvá tak, že člověk není nadán schopností dokonalého oka kamery. V tomto ohledu má žalobce za to, že tedy nemůže být vyloučeno ani zkreslení či záměrné zamlčení některých podstatných skutečností.

7. Žalobce poukázal na to, že svědek D. byl přímým účastníkem incidentu, který svým útokem zapříčinil (chytil žalobce do kravaty). Má tedy zájem na výsledku řízení. Jeho výpověď nemůže být věrohodná, neboť má dlouhodobé antipatie vůči žalobci. Má také blízký přátelský vztah s manželou P.
8. Žalobce má za to, že je nutné dbát na skutečně řádné a úplné objasnění skutkového stavu a zejména skutečnosti, zda a kdo případný přestupek proti občanskému soužití spáchal. Není možné takové rozhodnutí založit na principu cit.: „*tři jsou více než dva, a proto musí mít pravdu*“. Žalobce je tedy přesvědčen, že nebylo prokázáno, že by se přestupku, jenž mu je kladen za vinu, dopustil v úmyslu, ať už přímém či nepřímém. Není-li prokázáno, že žalobce svědkyni P. fyzicky napadl, nemůže být dán ani úmysl ke spáchání přestupku dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. ZNP. Následné události, tj. úder do obličeje D., byly přiměřenou reakcí na uchopení pod krkem. Žalobce se bránil útoku svědka D., tj. jednal v nutné obraně.
9. Žádnou ze dvou verzí události nelze prokázat s takovou mírou pravděpodobnosti, aby o způsobu spáchání přestupku nebyly významné pochybnosti.
10. V kontextu shora uvedeného žalobce připomněl judikaturu NSS, konkrétně rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 as 22/2013-27, z něhož dle něj plyne, že „správní orgán nevystačí s tím, že by bez dalšího zkoumání označil jednu či druhou stranu za nevěrohodnou.“ Dále rozsudek ze dne 21. 9. 2011, č.j. 2 As 52/2011-47, z něhož plyne, že „věrohodnost verze události obviněného je třeba zkoumat individuálně, nikoliv a priori předpokládat, že uvádí nepravdivé údaje.“ A dále rozsudky NSS č.j. 7 As 102/2010-86 a č.j. 8 As 100/2011-70, podle nichž „nelze kvůli důkazním obtížím rezignovat na podmínku naplnění důkazního standardu požadovaného pro postih za trestní obvinění, neboť v opačném případě by byly postihovány osoby, jejichž vina nebyla patřičně prokázána.“
11. Žalobce proto nesouhlasí se závěry žalovaného, pokládá jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů za nezákonné, neurčité, zmatečné a nepřezkoumatelné. Žalobce tak navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

12. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že prvostupňový správní orgán hodnotil všechny provedené důkazy, a to jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech. Na stranách pět a šest se správní orgán podrobně zabýval hodnocením jednotlivých důkazů a podkladů pro rozhodnutí; s tímto hodnocením se žalovaný plně ztotožnil. V napadeném rozhodnutí na stranách čtyři a pět popsal, proč se se závěry správního orgánu prvního stupně identifikoval. Je přesvědčen, že tento orgán zjistil stav věci bez důvodných pochybností. Žalovaný se rovněž podrobně zabýval věrohodností a důkazní silou jednotlivých svědeckých výpovědí.
13. Není pravdou, že by se žalovaný nezabýval důkazní silou jednotlivých výpovědí podle stejných kritérií. V případě manželů P. uvedl, že stejně jako žalobce a L. U. jsou osobami blízkými, a tedy mají určitou osobní zainteresovanost na věci. Proto přiznal výpovědím manželů P. i U. stejnou důkazní váhu. U výpovědi T. D. konstatoval, že není ve vztahu obdobném vztahu osoby blízké k žádné ze stran. Jeho výpovědi na Policii České republiky

i při ústním jednání byly konstantní a neměnily se ani po jeho obvinění. Z těchto důvodů žalovaný dospěl k závěru, že jeho výpověď je třeba hodnotit jako věrohodnou.

14. Žalovaný si je vědom, že žalobce po celou dobu popíral, že by M. P. napadl. V kontextu ostatních důkazů však dospěl k závěru, že k popisovanému napadení žalobcem skutečně došlo. Má za to, že jednání žalobce bylo zjištěno v rozsahu, který neponechává prostor pro aplikaci zásady „in dubio pro reo“.
15. Žalovaný doplnil, že se v napadeném rozhodnutí zabýval i subjektivní stránkou jednání žalobce. Dospěl k závěru, že žalobce jednal v přímém úmyslu.
16. S ohledem na uvedené navrhl žalovaný zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
17. Žalobce ve své replice uvedl, že žalovaný se snažil svým vyjádřením vyvolat dojem, že skutkový stav byl provedeným dokazováním dostatečně zjištěn, s čímž žalobce nesouhlasí. Úvahy žalovaného o věrohodnosti svědeckých výpovědí, obsažené v odůvodnění rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě, podle žalobce vyvolávají dojem, že postupem žalovaného byla porušena zásada rovného postavení účastníků správního řízení. Žalobce může být shledán vinným ze spáchání přestupku pouze v případě, kdy je nade vší pochybnost prokázána jeho vina.

IV. Posouzení věci krajským soudem

18. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
19. Žaloba **není důvodná**.
20. Podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. ZNP se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.
21. Zdejší soud se nejdříve zabýval námitkou, že se žalovaný nevypořádal s námitkami a tvrzeními žalobce. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, uvedl, že *„Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o oprávněném prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]“*. Ostatní žalobní námitky se v podstatě shodují s námitkami, které žalobce uplatnil již v odvolání. Krajský soud je toho názoru, že se žalovaný těmito námitkami dostatečně zabýval a soud neshledal v jeho hodnocení a postupu žádnou vadu, v jejímž důsledku by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné nebo nezákonné. Správní soudy neslouží jako další, třetí instance správního řízení, ale k tomu, aby případně korigovaly nesprávná rozhodnutí správních orgánů. Žalobce však v konkrétní rovině již dále nepolemizuje s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Pouze své již vypořádané námitky opakuje.
22. Přitom podle judikatury Nejvyššího správního soudu pouhé zopakování odvolacích námitek ve správní žalobě podstatně snižuje žalobcovy šance na úspěch. Takto se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v bodě 16 rozsudku ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Afs 440/2018-63, dle kterého *„žalobní body mají primárně směřovat proti napadenému rozhodnutí (tj. rozhodnutí o odvolání) a jeho důvodům. Pokud odvolací orgán uplatněné námitky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě pouze zopakuje, aniž by na důvody rozhodnutí o odvolání reagoval, podstatně tím snižuje své šance na úspěch, neboť soud za něj nemůže domýšlet další argumenty“*. S tím souvisí i další

ustálená judikatura kasačního soudu, dle níž platí „je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130).

23. Povinnost správních orgánů řádně odůvodnit rozhodnutí nelze vykládat jako požadavek na detailní reakci na každý dílčí argument žalobce (zde zejména obecný poukaz na vyhocené sousedské vztahy). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, rekapitulováno výše, jsou závěry žalovaného jasně seznatelné a odůvodnění dostatečně reaguje na odvolací námitky. Napadené rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné a krajský soud mohl přistoupit k jeho věcnému přezkumu.
24. Nejprve je třeba zdůraznit, že předmětem tohoto řízení je přezkum rozhodnutí (a navazujícího odvolacího rozhodnutí), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání výše uvedeného přestupku. Naopak předmětem řízení nejsou skutkové ani právní otázky týkající se vztahů žalobce se sousedy ani okolnosti, které předcházely posuzovanému skutku nebo následovaly po něm, pokud nemají přímou souvislost s projednávaným přestupkem.
25. V této věci je sporný zejména skutkový stav zjištěný správními orgány, tedy zda se žalobce dopustil jednání popsaného ve výroku rozhodnutí městského úřadu a naplnil skutkovou podstatu přestupku. Rozhodujícími důkazy jsou výpovědi manželů P., L. U., T. D., žalobce a fotodokumentace ve spise. Na tuto otázku navazuje tvrzení žalobce o úvahách žalovaného stran věrohodnosti svědků, které v něm vyvolávají domněnku porušení zásady rovného postavení účastníků řízení. Soud proto posuzoval, zda správní orgány řádně vyhodnotily věrohodnost svědeckých výpovědí, o něž svá rozhodnutí opřely.
26. Podle judikatury míra věrohodnosti důkazů, konzistentnost výpovědí a další okolnosti vyplývající ze specifik každého případu poskytují správnímu orgánu celkový obraz o tom, jak se věc udála. Není vždy nezbytné, aby měl správní orgán k dispozici další důkazní prostředky, například fotografie či jiné záznamy. Pokud se v důkazech objeví rozpory, je správní orgán povinen v odůvodnění přezkoumatelně vysvětlit, proč se přiklonil k jednomu z protichůdných tvrzení a jak se s rozpory vypořádal (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005-84, a rozsudek NSS ze dne 20. 3. 2013, 9 As 139/2012-30).
27. Na tyto závěry navazuje i další judikatura NSS. Podle ní je v případech, kdy proti sobě stojí dvě protichůdná tvrzení, nutné obzvlášť pečlivě hodnotit jejich věrohodnost a přesvědčivě zdůvodnit způsob hodnocení jednotlivých výpovědí, a to při striktním respektu k principu presumpce neviny. V takové situaci nelze opomenout objektivní pochybnost o možné zainteresovanosti svědka na výsledku řízení, zejména pokud je výpověď svědka jediným přímým důkazem o vině (viz rozsudek NSS ze dne 1. 9. 2022, č. j. 6 As 101/2022-32, č. 4391/2022 Sb. NSS, a nález Ústavního soudu ze dne 22. června 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, N 119/81 SbNU 853).
28. K existenci příbuzenského vztahu svědků k účastníkům řízení se NSS vyjádřil např. v žalovaném odkazovaném rozsudku ze dne 20. 1. 2022, č. j. 2 As 366/2019-42. V bodě 19 NSS vysvětlil: „Okolnosti jako příbuzenský vztah k účastníkům řízení mohou ovlivnit věrohodnost svědků. To však neznamena, že by takoví svědci nemohli svědčit nebo by měli být a priori bráni

jako nevěrohodní; tyto okolnosti mají správní orgány vzít v úvahu při hodnocení samotné výpovědi daného svědka (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2010, sp. zn. 22 Cdo 2516/2008).“

29. Krajský soud si ze soudního spisu a žalobcem napadených rozhodnutí ověřil, zda vůbec a do jaké míry správní orgány upřednostňovaly, či přisuzovaly vyšší vypovídací hodnotu výpovědím některých svědků, konkrétně manželů P. oproti žalobci a jeho matce (svědkyně L. U.). Soud má ze znění napadených rozhodnutí za zjištěné, že správní orgán prvního stupně a žalovaný hodnotili vypovídací hodnotu jednotlivých výpovědí svědků s přihlédnutím k rodinným vazbám v souladu s výše citovaným rozsudkem NSS ze dne 20. 1. 2022, č. j. 2 As 366/2019-42.
30. Žalovaný se posouzením věrohodnosti jednotlivých výpovědí zabýval, a to jak jednotlivých výpovědí, tak i výpověďmi ve vztahu k rodinným vazbám účastníků celého konfliktu. Konkrétně na str. 4 napadeného rozhodnutí uvedl následující: *„Jak již uvedl správní orgán I. stupně v napadeném rozhodnutí, tak manželé P. a T. D. ve svých výpovědích potvrdili, že obviněný M. P. skutečně odstrčil. Je pravdou, že obviněný a jeho matka uvedli, že odvolatel jmenovanou nijak fyzicky nenapadl. Zde je nutno se zabývat věrohodností a důkazní silou jednotlivých výpovědí. Manželé P. stejně jak obviněný a L. U. jsou osoby blízké ve smyslu ust. § 22 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Z daného plyne jejich určitá osobní zainteresovanost na věci. Důkazní síla jejich výpovědí je tímto limitována. V případě L. U. je také třeba přihlédnout k tomu, že společně se svým synem šli za M. P., která sekla trávu na obecním pozemku, právě z popudu L. U., které se nelíbilo, že na daném pozemku seče trávu M. P., a to z důvodu, že o uvedený pozemek se cca 20 let starají U. Z uvedeného plyne negativní postoj vůči M. P. (respektive P.), který opět snižuje důkazní váhu výpovědi L. U. Jediným, kdo v dané věci nebyl zainteresovaný je T. D. Ten potvrdil verzi P., tedy že obviněný do M. P. žduchl. To, že obviněný minimálně jednou udeřil T. D. do obličeje poté, co ho T. D. uchopil do tzv. „kravaty“, potvrdil i sám obviněný. Obviněný výpověď T. D. zpochybňuje, stejně jak výpovědi P. Co se týče samotné výpovědi T. D., tak krajský úřad dospěl k závěru, že není relevantní důvod tuto výpověď zpochybňovat. Pro tento závěr hovoří ještě jedna zásadní skutečnost, a to ta, že pokud by obviněný M. P. nestrčil, neměl by T. D. důvod chytit obviněného do „kravaty“. S ohledem na uvedené krajský úřad vyhodnotil výpověď T. D. za věrohodnou. Motiv jednání obviněného je přitom zřejmý, a to ten, že chtěl M. P. zamezit v sekání trávy na obecním pozemku, o který se jeho rodina několik desítek let stará.“*
31. Pokud žalovaný či správní orgán prvního stupně přisoudili některým výpovědím nižší důkazní sílu, řádně to odůvodnili a uvedli důvody, pro které považovali určitou výpověď za méně věrohodnou. Tvzení žalobce, že nižší důkazní síla byla přiznána pouze jeho výpovědi a výpovědi jeho matky, podle zdejšího soudu neodpovídá skutečnosti. Žalovaný výslovně uvedl, že s ohledem na rodinné vazby a možné motivace jednotlivých stran je třeba přiznat nižší vypovídací hodnotu výpovědím žalobce, jeho matky i manželů P. Soud proto přisvědčil správnosti postupu správních orgánů, když přihlédly zejména k výpovědi T. D. Skutečnost, že jeho výpověď vyznívala v neprospěch žalobce a v podstatných rysech se shodovala s výpověďmi manželů P., sama o sobě neznamená, že je nevěrohodná.
32. Správní orgány si byly vědomy toho, že přestupek přisuzovaný žalobci je prokazován zejména svědeckými výpověďmi osob ve vzájemném příbuzenském či blízkém vztahu. Tuto skutečnost neopomenuly. Příbuzenský vztah přitom svědky sám o sobě nevylučuje z podání svědecké výpovědi, avšak vyžaduje pečlivější posouzení jejich věrohodnosti. Správní orgány

k tomu přistoupily řádně a na základě konkrétních okolností vysvětlily, proč považují jejich výpovědi i přes zřejmé rodinné vazby za věrohodné či nikoliv.

33. Pro úplnost soud uvádí, že žádná právní norma neukládá správnímu orgánu, jaký stupeň věrohodnosti a jakou důkazní sílu má přiznat jednotlivým důkazním prostředkům. Tato zásada nesmí být ale projevem svévole správního orgánu. Klíčová je zde transparentnost rozhodování, vyčerpávajícím způsobem popsany důkazní postup a logicky i věcně přesvědčivé odůvodnění. Požadavky na obsah odůvodnění správního rozhodnutí stanoví § 68 odstavec 3 správního řádu (např. úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů).
34. Pro přestupkové řízení je podstatné, zda správní orgány shromáždily dostatek důkazů prokazujících skutkový stav bez důvodných pochybností. Lze přisvědčit žalobci, že případná motivace svědků k podání výpovědi je okolností, kterou je třeba při hodnocení jejich věrohodnosti zohlednit. Správní orgány však postupovaly v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (hodnotily důkazy jednotlivě i v jejich vzájemném souhrnu) a posouzení věrohodnosti svědků se náležitě věnovaly, jak soud dále rozvede.
35. Ze všech výpovědí bezpečně vyplynulo, že spor vznikl v souvislosti se sekáním trávy na obecním pozemku. Žalobci vadilo, že trávu na tomto pozemku začala sekat sousedka M. P., přestože se o jeho sečení stará podle tvrzení žalobce jeho rodina již 20 let. Po upozornění svědkyní L. U., že na pozemku seče trávu M. P., se k ní žalobce i s matkou vypravil. M. P. vypnula sekačku a následovala vzájemná slovní rozepře. Poté sekačku opět nastartovala a snažila se pokračovat v sekání trávy. Další průběh událostí byl mezi účastníky sporný.
36. Ze správního spisu a výpovědí svědků K. P., M. P. a T. D. vyplynulo, že po opětovném zapnutí sekačky se žalobce snažil svědkyni v pokračování sekání zabránit. Nejprve se jí pokusil sekačku vytrhnout z rukou, avšak neúspěšně. Poté do M. P. „žduchl“. T. D. to viděl, přiskočil k žalobci, chytil jej za límec/pod krkem (tzv. do kravaty) a odstrčil jej, aby ochránil M. P. Následně dostal od žalobce ránu do obličeje, poté se oba zaklínili a upadli na zem. Není zcela jisté, kdo koho a kam přesně na zemi udeřil. Žduchnutí do M. P. bylo úmyslné a směřovalo ke zmaření jejího pokračování v sekání trávy.
37. Žalobce v rámci podání vysvětlení na policii uvedl, že šel za M. P. Poté, co mezi nimi vznikl spor o sečení trávy, byl podle svého tvrzení napaden T. D. Ten jej měl chytit pod krkem, žalobce se lekl a udeřil ho, přičemž si nepamatoval, jakým způsobem. T. D. mu úder oplatil, avšak žalobce neutrpěl žádné zranění. Poté měli oba upadnout na zem, kde mu měl T. D. držet obě ruce a mačkat prsty. Od té doby má údajně bolesti pravého ramene a malíčku levé ruky, lékařské ošetření však nevyhledal.
38. Před městským úřadem pak žalobce vypověděl, že vyšel ven a sdělil M. P., aby trávu na pozemku nesekala. M. P. vypnula sekačku a šla směrem k němu. Jak se přibližovala, přiskočil náhle k žalobci T. D. a chytil ho „pod krkem“. Ze správního spisu také vyplývá, že L. U., matka žalobce, před městským úřadem shodně uvedla, že žalobce šel za M. P., komunikovali a najednou se objevil T. D. a skočil na žalobce. Ten se bránil a poté se svalili na zem.
39. Pokud jde o další detaily po vzniku potyčky mezi žalobcem a T. D., U. se v zásadě shodují s popisem události uvedeným ostatními svědky.
40. Správní orgán prvního stupně na základě provedených důkazů uzavřel, že žalobce dne 9. 5. 2023 v čase 17:00 na obecním pozemku v M. úmyslně žduchl do M. P. Když jej T. D. v rámci

ochrany M. P. chytil pod krkem a odstrčil, žalobce jej fyzicky napadl nejméně jednou ranou do obličeje, což vedlo ke zranění T. D., a konflikt pokračoval i poté, co oba upadli na zem. Tím se žalobce úmyslně dopustil jiného hrubého jednání.

41. K žalobním námitkám lze uvést, že jednou ze zásad správního řízení je zásada materiální pravdy (§ 3 správního řádu). V přestupkovém řízení musí správní orgán postavit nade vší rozumnou pochybnost, že se deliktního jednání dopustila právě osoba, která má být za přestupek postížena. Pokud existuje rozumná pochybnost, byť jen ne zcela nepravděpodobná možnost, že se skutek nestal tak, jak je popsán, nelze obviněného za přestupek postihnout. Nestačí, aby verze obvinění byla pouze pravděpodobná. Pokud není mimo rozumnou pochybnost prokázáno naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku, nelze dojít k závěru o jeho spáchání a musí být aplikována zásada *in dubio pro reo* (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005–55; ze dne 27. 6. 2013, č. j. 7 As 145/2012–39; a ze dne 9. 10. 2015, č. j. 4 As 206/2015–39).
42. V nynějším případě byl požadavek zjištění skutkového stavu bez rozumných pochybností splněn. Žalobce i další účastníci řízení v zásadě shodně popsali události před a po fyzické eskalaci sporu. Jediným sporným momentem zůstává to, zda se žalobce pokusil zabránit M. P. v dalším sekání trávy, a zda T. D. žalobce odstrčil bezdůvodně (jak tvrdí žalobce), či až v reakci na jeho fyzický útok na M. P.
43. Krajský soud neshledal žádný rozumný důvod, proč by správní orgány nemohly vycházet z výpovědí svědků a účastníků řízení, které byly v podstatných skutečnostech shodné a procesně řádně provedené. Je pravdou, že žalobce později změnil svou výpověď – před městským úřadem tvrdil, že pouze vyšel ven a oslovil M. P., zatímco v podání vysvětlení na policii uvedl, že šel přímo za ní a spor o sekání trávy již probíhal. Prvotní verzi navíc podpořila i výpověď L. U. Naproti tomu výpovědi T. D. před policií i před městským úřadem byly v popisu incidentu prakticky totožné. S ohledem na změnu výpovědi žalobce proto správní orgány nepochybily, pokud přiznaly vyšší věrohodnost výpovědi T. D.
44. Žalobce fyzický kontakt inicioval tím, že se snažil zabránit M. P. v sekání trávy a následně do ní strčil. Následná reakce T. D. byla podle soudu pochopitelným a adekvátním jednáním směřujícím k ochraně M. P. Závěry žalovaného, podpořené výpověďmi svědků a účastníků řízení, odpovídají průběhu celé situace, v níž byl iniciátorem fyzického konfliktu zjevně žalobce. Některé rozdíly ve výpovědích manželů P. a T. D. mohly být způsobeny subjektivními pozorovacími a paměťovými schopnostmi (nikoliv úmyslným uváděním nepravdy), avšak v podstatných skutečnostech se tyto výpovědi shodovaly.
45. K „jinému hrubému jednání“ (§ 7 odst. 1 písm. c) bod 4. ZNP) v dané věci soud uvádí, že je zcela za hranicí nevhodnosti, aby někdo druhou osobu bezdůvodně strkal či ždupal. Žalobce byl v daném okamžiku rozčilen a ne zcela se ovládal. Hrozilo, že v důsledku žduchnutí dojde ke zranění M. P., a to třeba při pádu na zem. Žduchnutí může způsobit zranění například v oblasti páteře. Situace kolem sečení trávy na obecním pozemku byla řešena ze strany žalobce neadekvátně. Pokud by žalobce nestrčil do M. P., nedošlo by ani k dalším událostem, a tedy konfliktu mezi ním a T. D. Naopak tvrzení žalobce, že se M. P. nijak nedotkl a přesto ho najednou napadl T. D. je nedůvěryhodné a postrádá logiku. V posuzované věci byly naplněny formální i materiální znaky přestupku. V případě materiálního znaku (škodlivosti pro společnost) došlo k ohrožení/porušení zájmu společnosti na ochraně klidného občanského soužití. Fyzické napadení další osoby (i bez zranění) je společensky škodlivé. V posuzované věci žalobce fyzicky napadl dvě osoby.

Z provedeního dokazování je rovněž zřejmé, že se žalobce jednání dopustil úmyslně, neboť do M. P. strčit chtěl a T. D. chtěl také udeřit (§ 15 odst. 2 písm. a) ZOP). V daném případě byla potřebná míra zavinění naplněna (úmyslné zavinění), přitom na posouzení subjektivní stránky jednání nemělo zásadní vliv to, zda šlo o úmysl přímý (závěr žalovaného) či úmysl nepřímý (závěr prvostupňového správního orgánu). Ačkoliv žalobce namítal, že jednal v intencích nutné obrany, soud se ztotožnil se závěry správních orgánů, že pokud T. D. chytil žalobce pod krkem do tzv. kravaty, jednal v nutné obraně, kdy šlo o „pomoc v nutné obraně“. Popsaným způsobem jednal bezprostředně poté, co žalobce strčil do M. P. Protože se agrese žalobce stupňovala (od verbálního útoku k fyzickému útoku), T. D. se oprávněně obával, že žalobce bude ve fyzickém napadání M. P. pokračovat. Jelikož toto riziko reálně hrozilo, použil vůči žalobci obranný chvat (chycení do tzv. kravaty). Jeho jednání naplnilo podmínky přiměřené nutné obrany dle § 25 ZOP. Nutná obrana nepřichází v úvahu vůči tomu, kdo sám oprávněně jedná v nutné obraně. Za této situace žalobce nemohl jednat v nutné obraně, když udeřil T. D. do obličeje (v okamžiku chycení do tzv. kravaty). V dalším soud odkazuje na výklad k nutné obraně provedený v prvostupňovém správním rozhodnutí (strana 6) i v rozhodnutí žalovaného (strana 5 až 6).

46. Krajský soud vzal v úvahu tvrzení žalobce, že neměl v úmyslu ublížit M. P. či T. D. na zdraví. Nicméně s ohledem na provedený výklad lze souhlasit se závěrem správních orgánů, že jeho jednání – snaha zabránit M. P. v sečení trávy a následné opakované udeření T. D., který ji bránil – představuje hrubé jednání dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. ZNP. O vině žalobce bylo rozhodnuto na základě logického myšlenkového řetězce, jenž vycházel z provedeního dokazování. Uvedený postup byl řádně objasněn v obou správních rozhodnutích, které spolu tvoří jednotný celek.
47. Motiv jednání žalobce, tedy skutečnost, zda byla sečena tráva na pozemku obce, o který se má dobrovolně starat on, resp. jeho rodina, nemá na právní posouzení vliv. I pokud by tomu tak bylo, zvolil žalobce naprosto nevhodný způsob řešení situace.
48. Podle ustálené judikatury NSS je věrohodnost svědka snížena, pokud může mít (byť hypotetický) zájem na výsledku řízení. Příbuzenský vztah svědka k účastníkovi je navíc zvláštním důvodem ke zvýšené opatrnosti při hodnocení jeho výpovědi. Správní orgány musí vysvětlit, jak věrohodnost svědků a jejich výpovědi posoudily a k jakým závěrům dospěly. Těmto požadavkům správní orgány dostály. Je zřejmé, že žádnou z žalobcem namítaných okolností neignorovaly a ve svých úvahách je zohlednily. Skutečnost, že žalobci nepřisvědčily, neznamená, že by jeho námitky opomenuly nebo hodnotily nesprávně.
49. Soud proto nepřisvědčil tvrzením žalobce, že o spáchání přestupku neexistují přesvědčivé důkazy. Správní orgány se hodnocením svědeckých výpovědí řádně zabývaly a na základě nich dospěly k úplným skutkovým zjištěním bez důvodných pochybností, a také k závěru o vině žalobce. Nebyl tedy dán prostor pro aplikaci zásady *in dubio pro reo*.

V. Závěr a náklady řízení

50. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
51. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. února 2026

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně